

РЕШЕНИЕ

№ 35926

гр. София, 17.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 29.05.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Мария Ситнилка

ЧЛЕНОВЕ: Георги Терзиев

Пенка Велинова

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **2574** по описа за **2026** година докладвано от съдия Пенка Велинова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 63в и сл. от ЗАНН вр. чл. 208 и сл. от АПК.

Образувано е по касационна жалба на Л. М. Л., подадена чрез процесуален представител, срещу Решение № 4417/05.12.2025г. по а.н.д. № 11639 по описа за 2025 г. на Софийския районен съд, НО, 129-ти състав, с което е потвърдено наказателно постановление № 11-01-137/10.07.2024 г., издадено от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ). С посоченото наказателно постановление на касатора, в качеството му на публичен възложител по смисъла на чл. 5, ал. 2, т. 4 ЗОП, за нарушение на чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП и на основание чл. 255, ал. 3 вр. чл. 261, ал. 2 ЗОП е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 10000 лв.

В касационната жалба се навеждат оплаквания за неправилност на въззивното решение поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост – касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 НПК вр. чл. 63в ЗАНН. Поддържа се, че решаващият съд е преписал мотивите на административния орган; не е обсъдил възраженията в жалбата; не приложил правилно материалния закон; неправилно било прието, че при обявяване на процедурата сумата 150000лв – средства от ЕС, не са посочени в поръчката; изпълнението на проект П41 от НПВУ започнало на 02.12.2022г., след което били придобити имотите и нямало как да се предвидят необходимите СМР; към момента на сключване на допълнителното споразумение, срокът на договора не бил изтекъл, т.е. неправилно били

установени фактите; погрешно бил тълкуван ЗОП, като било в оперативната самостоятелност на възложителя, дали да започне нова обществена поръчка или да приложи чл. 116 ЗОП; предвид краткия срок за изпълнение на дейностите по ПВУ била изисквана количествено-стойностна сметка и определен размера на допълнителните средства; решението било обосновано с оглед кратките срокове за изпълнение на дейността; увеличението на стойността на договора било в рамките на законоустановеното; не бил променен предмета на договора; неяснотата на размера на разходите необходими за ремонта на фокус-точките във В. и Л. било причината допълнителното споразумение да е в размер, близък до максимума; всички тези обстоятелства били непредвидими към момента на сключване на договора. Като процесуално нарушение се сочи и липсата на разпит на актосъставителя. Иска се отмяна на въззивното решение и се претендират разноски.

Процесуалния представител на жалбоподателя поддържа жалбата.

Ответникът по касационната жалба – АДФИ, чрез процесуален представител, оспорва жалбата и моли обжалваното решение да бъде оставено в сила като правилно и законосъобразно. Представя писмени бележки, в които са изложени мотиви сходни с тези в оспорения акт.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Съдът обсъди възраженията на страните и доказателствата по делото и намери следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, от надлежно легитимирана страна срещу подлежащ на касационно обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА, по следните съображения:

За да потвърди наказателното постановление, въззивният съд е приел, че с решение F264442 от 22.08.2022 г. касаторът, в качеството на министър на труда и социалната политика, е открил процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет строително-ремонтни дейности, като в резултат на нея е сключен договор № РД-23-75/14.10.2022 г. на обща стойност до 2000000 лв. без ДДС, а впоследствие с допълнително споразумение № РД-23-12/01.02.2023 г. стойността на договора е увеличена на 2990000 лв. Съдът е формирал решаващия си извод за незаконосъобразно изменение на договора, без да са налице предпоставките на чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП, приемайки, че изграждането на шест „фокус-точки“ по проект П41 към НПВУ е обстоятелство, което възложителят е могъл да предвиди към датата на откриване на процедурата, поради което не са били налице непредвидени обстоятелства по смисъла на § 2, т. 27 от ДР на ЗОП.

Приети са за установени следните факти: С решението от 22.08.2022г. била открита процедура „публично състезание“ за възлагане на обществена поръчка, с предмет: „Строително-ремонтни дейности за нуждите на Министерство на труда и социалната политика“. Процедурата била вписана в Регистъра на обществените поръчки по партидата на възложителя с уникален номер: 00422-2022-0014 и обявена в публичнодостъпния профил на купувача. В резултат на проведената процедура, с избрания изпълнител „БИЛД ИНЖЕНЕРИНГ В.В.Д“ ЕООД, бил сключен договор № РД-23-75/14.10.2022 г. Предметът на договора бил извършване на основни, текущи и аварийни

ремонти (СМР), като изпълнението му било въз основа на възлагателно писмо(заявка) на възложителя, в която били посочени прогнозните видове и количества строително-ремонтни работи, график и краен срок за изпълнението им. За всяка заявка, изпълнителят бил длъжен след оглед да изготви количествено-стойностна сметка(КСС) по видове работи и стойност, която се одобрявала от възложителя. В договора били посочени изрично 11 обекта на територията на [населено място], за които възложителят ще заявява изпълнение на СМР. Предвидено било право на възложителя при необходимост да възлага СМР в други населени места на обекти, обезпечаващи дейността му, при условията и по цени съгласно договора. Стойността на договора била до 2000000 лв. без ДДС/2400000 лв. с ДДС/ в т.ч. и непредвидени разходи. Срокът за изпълнение на предмета на договора бил 36 месеца или до изчерпване на наличния финансов ресурс от 2000000 лв. без ДДС, което от двете обстоятелства настъпи първо. Договорът влизал в сила от датата на подписването му. В договора нямало определен обем от дейности или количества СМР, които да бъдат изпълнени. Договорени били само единичните цени по видове СМР и пет ценообразуващи показатели за непредвидените СМР. С допълнително споразумение № РД-23-12/01.02.2023 г., на основание чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП договорът бил изменен, като била увеличена стойността му от 2000000 лв. без ДДС на 2990000 лв. или с 49.5 %.

Описаните факти са правилно установени от състава на СРС на база писмените доказателства по делото и за тях касационната инстанция препраща към мотивите на проверяваното решение. Настоящата инстанция се присъединява към извода на СРС, че тези факти безспорно се установяват от писмените доказателства по делото, изброени подробно в решението на СРС.

В допълнение, касационната инстанция констатира, че при обсъждане на доказателствата, се установяват и други обстоятелства от съществено значение за правилното решаване на делото, а именно:

В съдържанието на анекса, във връзка с който е ангажирана отговорността на жалбоподателя, се сочи, че е сключен освен на база чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП и чл. 8, ал. 1 от договора, и въз основа на съображения, изложени в Докладна записка № 75-11-20/26.01.2023 г. Т.е. за мотивите за сключването му анексът изрично препраща към докладната. Тази докладна е приложена в електронен вариант, в диск по делото. Тя е коментирана в НП и в решението, но не като писмено доказателство, а в контекста на обсъждане на възраженията на жалбоподателя, който се е позовал на чати от нея.

Тя е изготвена от Т. Т., ръководител на проект П41 „Развитие на социалната икономика“ и Н. И., главен експерт в отдел „Счетоводни и стопански дейности“, дирекция „Финанси“, отговорно длъжностно лице от страна на МТСП, което да осъществява контрол и да приема изпълнението на дейностите по Договор № РД-23-75/14.10.2022 г. Адресат на докладната е жалбоподателят. Тя е със следното съдържание:

„УВАЖАЕМИ Г. Л., във връзка с изпълнението дейности по проект № П41 „Развитие на социалната икономика“, част от Компонент 11: Социално включване, инвестиция С11.13 „Развитие на социалната икономика“ от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, одобрен с Решение № 203 на Министерския съвет от 07.04.2022 г., очертаващ помощта по Механизма за възстановяване и устойчивост на Европейския съюз е предвидено „Строителство и оборудване на 6 регионални фокус-точки“, като под „строителство“ се има

предвид, че същото се свежда до придобиване/закупуване на имоти за целите на фокус-точките (Приложение 3 от Оперативно Споразумение от 02.12.2022 г.).

С Решение № 988 от 07.12.2022 г. на Министерския съвет е възложено на министъра на труда и социалната политика да сключи договор за покупка на недвижими имоти в полза на държавата в [населено място] и обявяването им за имоти – публична държавна собственост и за предоставянето им безвъзмездно за управление на Министерството на труда и социалната политика.

С Решение № 1023 от 15.12.2022 г. на Министерския съвет е възложено на министъра на труда и социалната политика да сключи договори за покупка на недвижими имоти в полза на държавата в градовете Б., Г. и П., обявяването им за имоти – публична държавна собственост и за предоставянето им безвъзмездно за управление на Министерството на труда и социалната политика.

С Решение № 1076 от 30.12.2022 г. на Министерския съвет е възложено на министъра на труда и социалната политика да сключи договор за покупка в полза на държавата на имота – собственост на „Български пощи“ ЕАД, в [населено място], обявяването му за имот – публична държавна собственост и за предоставянето му безвъзмездно за управление на Министерството на труда и социалната политика.

С Решение № 11 от 06.01.2023 г. на Министерския съвет е възложено на министъра на труда и социалната политика да сключи договори за покупка на недвижим имот в полза на държавата в [населено място], обявяването му за имот – публична държавна собственост и за предоставянето му безвъзмездно за управление на Министерството на труда и социалната политика.

Сделките по придобиването на гореописаните имоти са реализирани в периода от м. декември 2022 г. до м. януари 2023 г. и за въвеждането им в експлоатация за нуждите на проект № П41 „Развитие на социалната икономика“ е необходимо извършване на ремонтни дейности в описаните обекти, като по проект № П41 „Развитие на социалната икономика“ за ремонт на тези обекти е предвидено извършването на СМР на стойност 150000 лв. с ДДС за шест фокус-точки (недвижими имоти).

За извършването на ремонтни дейности между Министерство на труда и социалната политика (МТСП) и „БИЛД ИНЖЕНЕРИНГ В.В.Р.“ ООД има сключен Договор № РД-23-75/14.10.2022 г., след проведена процедура по ЗОП с предмет: „Строително-ремонтни дейности за нуждите на Министерство на труда и социалната политика“. Стойността за изпълнение на договора с непредвидените разходи е до 2000000 (два милиона) лева без ДДС или до 2400000 (два милиона и четиристотин хиляди) лева с ДДС, като се заплаща стойността само на реално извършени и приети след извършването строително-монтажни работи (СМР).

В предмета на поръчката и посочената обща стойност на договора е предвидено и извършването на ремонта на новопридобитите по проект П41 имоти, като в документацията и обявлението за обществената поръчка с предмет „Строително-ремонтни дейности за нуждите на Министерство на труда и социалната политика“ е предвидено, че „В случай на необходимост, възложителят може да възлага извършването на ремонтни дейности в обекти, обезпечаващи дейността му,

находящи се и в други населени места на територията на Р. България.“ Тази опция е намерила и отражение в чл. 1, ал. 3 от Договор № РД-23-75/14.10.2022 г.

С цел с изпълнение на СМР и предвид краткия срок за реализиране на дейността по проект П 41 е изпратена заявка до изпълнителя, „БИЛД ИНЖЕНЕРИНГ В.В.Р.“ ООД за предоставяне на оферти, включващи количествена сметка за недвижимите имоти находящи се в [населено място], [населено място] и [населено място], съдържаща подробно описание на видовете работи за всеки отделен имот. В резултат на извършеното са получени от изпълнителя Количествено-стойностни сметки (КСС) за изпълнението на дейности по СМР за горепосочените 3 фокус-точки, като общата стойност на предстоящите за изпълнение работи, съгласно приложените КСС е в размер на 149934.32 лева с ДДС.

Към настоящия момент не са изпратени заявки до изпълнителя по договора и съответно не са изготвени КСС за недвижимите имоти находящи се в [населено място] и [населено място], като същевременно в процес на придобиване е недвижим имот в [населено място]. За посочените недвижими имоти също ще възникне необходимост от извършване на СМР, чиято стойност и на сегашния етап, при полагане на дължимата грижа, не би могла да бъде точно определена.

С оглед на посоченото за извършване на СМР в новопридобитите недвижими имоти, съобразно законово определените срокове заложили за реализиране на този вид дейност по проект № П41 „Развитие на социалната икономика“ е целесъобразно да бъде възложено и съответно реализирано чрез Договор № РД-23-75/14.10.2022 г. с предмет: „Строително-ремонтни дейности за нуждите на Министерство на труда и социалната политика“, което налага неговото изменение в хипотезата на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП, като се увеличи обема на дейностите по СМР, предвидени в чл. 1, ал. 2 и ал. 3 и неговата стойност.

Съгласно чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП договорът за обществена поръчка може да бъде изменен поради обстоятелства, които Възложителят не е могъл да предвиди, въпреки, че е положил дължимата грижа, и изменението не води до промяна на предмета на договора.

В настоящият случай са налице и двете предпоставки заложили в чл. 116, ал. 1, т.3 от ЗОП, поради следното:

Налице са обективни обстоятелства, които налагат изменението на договора.

Същите не са могли да бъдат предвидени от Възложителя, въпреки положената от него дължима грижа. В конкретния случай възложителят е предвидил към датата на стартиране на процедурата за възлагане на обществената поръчка необходимостта от възлагане на СМР в обекти, обезпечаващи дейността му, находящи се и в други населени места на територията на Р. България, извън посочените в чл. 1, ал. 2 от Договора.

Предвидил е стойност от 150000 лв. с ДДС заложила за извършването на СМР за шестте фокус-точки (недвижими имоти) за нуждите на проекта, но при полагане на дължимата грижа не е могъл да определи обема на дейностите по СМР, предвид обстоятелството, че придобиването на имотите по проект П41 е осъществено на по-късен етап в периода от м. декември 2022 г. до м. януари 2023 г.

Видно от гореизложеното възникналите допълнителни обеми строително-монтажни работи по Договор № РД-23-75/14.10.2022 г. се явяват обстоятелства, които въпреки, че е положил дължимата грижа Възложителят не е могъл да предвиди, поради което е налице визираната предпоставка в чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП.

Следва да се отбележи, че съдебната практика разглежда разпоредбата на чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП в съответствие с чл. 72, параграф 1, б. в) от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (Директива 2014/24), която Директива Законът за обществените поръчки транспонира. Съгласно член 72, параграф 1, буква в) договорите за поръчки могат да бъдат изменяни без провеждане на нова процедура за възлагане на обществена поръчка, когато необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които добросъвестен възлагащ орган не би могъл да предвиди, изменението не променя цялостния характер на поръчката и увеличението на цената не превишава с повече от 50 % стойността на първоначалния договор за поръчка. В разпоредбата на чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП и в разпоредбата на чл. 72, б. в) от Директива №2014/24 не е дефинирано изискване тези обстоятелства да са възникнали след сключване на договора.

В ЗОП няма дефиниция на понятието "дължима грижа". При тълкуване на съдържанието на понятието "дължима грижа" съдебната практика взема предвид и съображение 109 от Директива 2014/24/ЕС, съгласно което е възможно възлагащите органи да бъдат изправени пред външни обстоятелства, които не са могли да предвидят, когато са възлагали поръчката, по-специално когато изпълнението ѝ обхваща дълъг период от време. В тези случаи е необходима известна степен на гъвкавост за адаптиране на поръчката към тези обстоятелства без провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка. Понятието за непредвидени обстоятелства се отнася за обстоятелства, които не биха могли да бъдат предвидени въпреки достатъчно надлежната подготовка на първоначалното възлагане на поръчка от възлагащия орган при отчитане на наличните средства, естеството и характеристиките на конкретния проект, добрите практики в съответната област и необходимостта да се осигури подходящо съотношение между ресурсите, изразходвани за подготовката на възлагането на поръчката, и нейната предвидена стойност. Както беше посочено по-горе, обстоятелствата, които налагат възлагането на допълнителни обеми строително-монтажни работи не е могло да бъдат предвидени, дори и при достатъчно надлежна подготовка на възлагането, тъй като към датата на обявяване на процедурата не е било известно, какви ремонтни дейности ще са необходими в обекти, обезпечаващи дейността му, които все още не са били придобити, но предвидени по Плана за възстановяване и устойчивост.

По отношение на втората предпоставка, заложена в чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП Ви информирам, че съгласно чл. 1, ал. 3 от Договор № РД-23-75/14.10.2022 г. дейностите включени в предмета на обществената поръчка са извършване на ремонтни дейности в обекти, обезпечаващи дейността му, находящи се и в други населени места на територията на Р. България. Видно от изложеното по-горе, изменението на договора касае допълнителни обеми СМР, извън предвидените 150000 лева с ДДС по Плана за възстановяване и устойчивост. Следователно настоящото изменение на договора не води до промяна в предмета на същия, поради, което е налице и втората предпоставка на чл.116, ал. 1, т. 3 от ЗОП.

Предвид гореизложеното, предлагам следното:

1. На основание чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП във връзка с чл. 8, ал. 1 от Договор №РД-23-75/14.10.2022 г. да се сключи Допълнително споразумение, с което страните се съгласяват да се увеличи стойността за извършване на СМР по чл. 2, ал. 1 от същия договор с до 50 на сто, съобразно разпоредба на чл. 116, ал. 2 от ЗОП, а именно, че увеличението на цената не може да надхвърля с повече от 50 на сто стойността на основния договор, като се вземат предвид обстоятелствата, че ремонтните дейности за фокус точките, находящи се в [населено място] и [населено място] и [населено място] все още не са остойностени, както и инфлационните процеси в строителството, поради които съществено са увеличени цените на основни стоки и материали, които формират стойността на договора.

2. Извършването на СМР, съобразно приложените КСС за недвижимите имоти в гр. за [населено място], [населено място] и [населено място], да бъде възложено и съответно реализирано чрез Договор № РД-23-75/14.10.2022 г. с предмет: „Строително-ремонтни дейности за нуждите на Министерство на труда и социалната политика“, съгласно чл. 1, ал.3 от договора. Разходите за тяхното изпълнение да бъдат за сметка на Проект „П41 Развитие на социалната икономика“, Компонент 11 „Социално включване“ по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) на Република България“, като за целта да бъде издавана отделна фактура за извършени дейности по проект № П41 „Развитие на социалната икономика“, съгласно изискванията на НПВУ.

3. След изготвяне на КСС за извършване на СМР за недвижимите имоти, находящи се в [населено място] и в [населено място] и новопридобития такъв в [населено място], да бъде изпратено искане до дирекция „Национален фонд“, Министерство на финансите за одобрение за прехвърляне на средства между отделните типове разходи в рамките на една дейност или между отделните дейности по проекта, в рамките на посочения бюджет, при условие, че не се възпрепятства точното, коректно и пълно изпълнение на етапите и целите на инвестицията. Искането да бъде мотивирано, като същото съдържа информация за причините, довели до него, както и ясна обосновка, че промяната няма да засегне точното, коректно и пълно изпълнение на етапите и целите на инвестицията, както е указано в Писмо с вх. № 04-16-57/23.01.2023 г. от дирекция „Национален фонд“.

Съществува възможност за прехвърляне на посочените средства, при съобразяване с условията, посочени в писмото на дирекция „Национален фонд“. При последващо одобрение на искането за прехвърляне на средства, изпълнението на дейностите по СМР да бъде възложено и реализирано по същия Договор № РД-23-75/14.10.2022 г. при същите условия за разходване на средствата, приложими за предходните три недвижими имота“.

Описаната докладна не е обсъждана като писмено доказателство, нито в решението на СРС, нито в НП. Тя е спомената, като документ на който жалбоподателят се позовава във възраженията си и доколкото части от тези възражения са преповторени от него в становището му до наказващия орган и в жалбата до съда, частично са изложени мотиви по съображенията в нея. Докладната е от съществено значение, доколкото именно в нея са изложени съображенията за изменение на договора. Без обсъждане на съдържанието ѝ делото не може да бъде изяснено и решено правилно.

На следващо място, касационната инстанция констатира, че в диск по делото е приложено Оперативно споразумение между МТСП и МФ от 02.12.2020г. Прието е и в решението на СРС и в НП, че е него е описан срокът за изпълнение на фокус-точките, и той е м.03-м.04-2022г. – т.е. изтекъл е 7-8 месеца преди подписването му. В жалбите до съда е направено изрично възражение, че реалното изпълнение на проект П41 по ПВУ е започнало едва на 02.12.2022г. с подписване на оперативното споразумение между МТСП и МФ, с което се определят условията на инвестицията и че според графика в приложение 2 на споразумението, началото на изпълнението на проекта е заложено в третото тримесечие на 2022г., а завършването му – в четвъртото тримесечие. Видно от съдържанието на приложение II на документа, срещу начало на дейностите „Строителство* и оборудване на 6 регионални фокус-точки“ е записано Q3/22, а срещу край на дейностите – Q4/22. Неясно е защо съдът и наказващия орган са приели, че това означава март и април 2022г., а не трето тримесечие и четвърто тримесечие(quarter), както се твърди в жалбата. В тази насока не са събрани никакви доказателства и не са изложени никакви мотиви. Още повече, че видно от приложение 3 към споразумението - Етапи и цели по инвестиция, Инвестиция: С11.13 „Развитие на социалната икономика“, сроковете за приключване на проекта са дадени също в тримесечия(колона „Срокове“, подколона „Тримесечие“) и години(колона „Срокове“, подколона „Година“), като тук тримесечието е отбелязано с Т4 - тримесечие 4.

Касационната инстанция приема, че сроковете са означени в тримесечия - трето тримесечие и четвърто тримесечие, по следните съображения: Абсурдно е да се твърди, че в Споразумение, предвиждащо извършване на дейности, подписано през декември 2022г., част от тях незавършени към тази дата, са уговорени срокове за завършването им със 7-8м. по-рано. В случая по-голяма част от срокът, дори и изчислен в тримесечия, е изтекъл към 02.12.2022г., когато е подписано споразумението. По делото може да се направи извод, че част от дейностите са били завършени към този момент - избор на имоти, подготовка на документи за покупката им и осигуряване на финансов ресурс, т.е. Споразумението е признало вече извършена работа и е дало възможност да се сключат сделките по закупуване на имотите и да започнат дейности по довършването им. В подкрепа на този извод е фактът, че непосредствено след подписване на споразумението, през декември 2022г. са започнали сделките с имотите – дейност, която изисква предварително планиране, осигуряване на средства и подготовка на документи. В подкрепа на извода, че срокът се е смятал в тримесечия е и фактът, че сроковете в Приложение III също са уговорени в тримесечия, което е видно и наименованието на колоната.

От правна страна, СРС е преценил, че АУАН и НП са издадени от компетентни органи, в предвидената от закона писмена форма, който извод касационната инстанция споделя. Правилна е преценката на състава на СРС за спазени сроковете за образуване на производството със съставяне на АУАН и за издаване на НП, за редовна процедура по връчването на АУАН на жалбоподателя и за това че Министерство на труда и социалната политика попада в обхвата на държавната финансова инспекция по смисъла на чл. 4 т. 1 от Закона за държавната финансова инспекция(ЗДФИ), и за това че жалбоподателят, като министър на труда и социалната политика, има качеството на възложител на обществени поръчки по смисъла на чл. 5, ал. 2, т. 4 от ЗОП.

Във връзка с разпоредбите на ЗОП, регламентиращи възможността за изменение на договор за обществена поръка, в проверяваното решение се излага следното:

Чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП гласи, че "договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения могат да бъдат изменяни, когато поради обстоятелства, които при полагане на дължимата грижа възложителят не е могъл да предвиди, е възникнала необходимост от изменение, което не води до промяна на предмета на договора или рамковото споразумение".

„Непредвидени обстоятелства“, според т. 27 от § 2 от ДР на ЗОП, са обстоятелствата, които са възникнали след сключването на договора, не са могли да бъдат предвидени при полагане на дължимата грижа, не са резултат от действие или бездействие на страните, но правят невъзможно изпълнението при договорените условия.

СРС приема, че обстоятелството следва да е непредвидимо за възложителя, възникването му да не се дължи на негово действие или бездействие, той следва да е положил дължимата грижа, и въпреки това да не е могъл да предвиди настъпването му. То следвало да прави невъзможно изпълнението на договора при договорените в него условия, което да налага изменението му.

Съставът на СРС е описал възраженията на жалбоподателя срещу НП и ги е отхвърлил със следните мотиви: Същественото в случая било, че предметът на договора, в т.ч. изпълнение на СМР на посочените 11 обекта, непредвидените разходи и включване на допълнителни дейности за други обекти бил обвързан с общата договорена стойност до 2000000 лв. без ДДС. При необходимост, в рамките на тази стойност и в срока на действие на договора възложителят имал право да възлага обекти в други населени места. Срокът на действие на договора също бил обвързан с общата стойност на изпълнение (финансовия ресурс) до 2000000 лв. В чл. 2 било договорено, в случай че преди изтичане на 36 месечния период, стойността на изпълнението е достигнала наличния финансов ресурс от 2000000 лв. без ДДС, то срокът за изпълнение на договора е приключил. И обратно, ако общата стойност на договора не била изчерпана в рамките на 36 месеца, то срокът за изпълнение на договора също приключвал. Максималната цена на изпълнението на обществената поръчка - до 2000000 лв. била посочена, както в документацията за участие, така и в проекта на договор. Максималната цена на изпълнението на обществената поръчка или наличния финансов ресурс от 2000000 лв. съставлявали част от обявените условия на възложителя за изпълнение на поръчката, по смисъла на т. 58, § 2 от ДР на ЗОП. В случая, правото на възложителя да заявява извършване на СМР в други обекти, съгласно обявеното било обвързано с наличния финансов ресурс за целия период на изпълнение на договора. Нямаło аргументи и доказателства, от които да следва, че строителството на шестте фокус-точки в градовете В., Б., Г., П. и Б. по проект № П41, задължително трябвало да се изпълни единствено от изпълнителя по сключения договор. Още повече, че изпълнението на строителството в новопридобитите обекти /фокус-точките/, не зависило и не било обвързано от изпълнението на СМР във ведомствените апартаменти или административната сграда на МТСП. В случая, новопридобитите обекти не се квалифицирали като „обособени позиции“ по смисъла на т. 29, § 2 от ДР на ЗОП, тъй като същите не били систематично свързани с другите 11 обекта, включени в предмета на обществената поръчка, респективно в предмета на договора. В него нямаło изначало предвиден

обем от дейности по видове и количества СМР, за да се твърди че е възникнала необходимост от допълнителен обем СМР, водещ до увеличение на общата стойност. Обемът от дейности, като количества и видове СМР така, както било договорено, се предлагал от изпълнителя след направена заявка от възложителя за конкретен обект, а цената се определяла на база единичните цени за над 1300 вида СМР и пет ценообразуващи показателя за непредвидени работи. От което

следвало, че не само за новопридобитите 6 по НПВУ, но и за 11-те обекта включени в предмета на обществената поръчка, към датата на обявяване на процедурата, а и при сключване на договора, възложителят нямал яснота какви ремонтни дейности ще са необходими. В случая, единственият договорен обем бил финансовият ресурс от 2000000 лв., който възложителят можел да осигури в рамките 36 месеца, което обстоятелство било обявено при откриване на процедурата.

От това СРС прави извод, че изменението на договора не било направено при наличие на предпоставките, предвидени в разпоредбата на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП, тъй като:

- изграждането на шестте фокус-точки, било обстоятелство, което при полагане на дължимата грижа, възложителят е можел да предвиди и обяви на 22.08.2022 г. в условията на обществената поръчка, въз основа на която е сключен договора. Проект П41 „Развитие на социалната икономика“ бил част от компонент 11 „Социално включване“ към Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ). Създаването на фокус-точки с териториално покритие в шест региона на страната били заложени в НПВУ, версия 1.5/06.04.2022 г. като Инвестиция 3 „Развитие на социалната икономика“ (стр. 217) и публично достъпен на сайта на МС на електронен адрес: <https://www.nextgeneration.bg/14>. Стойността от 150000 лв. за строителство на шестте фокус-точки била посочена в проектите към НПВУ, версия 1.4/08.04.2022 г., компонент 11 „Социално включване“, проект П41 (стр. 25). Предвид горното, необходимостта от създаване на фокус-точки, в т.ч. и изпълнение на строителство за тях, не се явявало обстоятелство, което не е могло да бъде предвидено към датата на откриване на процедурата - 22.08.2022 г. При обявяването ѝ предвидените през м. април 2022 г., по проект П41 към НПВУ, 150000 лв. финансирани със средства от ЕС не били посочени в обявлението на поръчката. В документацията за участие, като източник на финансиране било отбелязано: бюджета на МТСП.

- изграждането на шестте фокус-точки, в т.ч. необходимо строителство за тях, не било задължително да бъде изпълнено по договора от 14.10.2022 г., след като предварително обявлението и предвиден финансов ресурс за изпълнение на този договор до 2000000 лева е изчерпан, с което договорът се прекратявал. Изграждането на шестте фокус-точки не било невъзможно изпълнението на договора при договорените в него параметри, респективно не възникнала необходимост от неговото изменение, на осн. чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП.

Изложеното, според състава на СРС, води до заключението, че обстоятелствата, поради които е изменен договора, като е увеличена стойността му, не попадало в хипотезата на чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП и с подписването на Допълнително споразумение № РД-23- 12/01.02.2023 г. към него жалбоподателят, в качеството си на публичен възложител, по смисъла на чл. 5, ал. 2, т. 4 от ЗОП, нарушил разпоредбата на чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП от обективна страна, като нарушението било извършено на 01.02.2023 г. в [населено място].

От субективна страна, според състава на СРС, нарушението е извършено при непредпазлива форма на вината - небрежност, тъй като в качеството на възложител по смисъла на ЗОП, жалбоподателят бил длъжен и е могъл да възприеме обективните елементи от състава на нарушението, но не го е направил. Предвид формалния характер на нарушението, извършването му не било обвързано с настъпването на противоположен резултат. При преценка относно наличието на маловажен случай следвало да се има предвид, че въпреки дефинитивната липса на вредни последици от него, нарушението поставило в опасност обществените отношения,

свързани с разходване на публични средства в немалък размер, с оглед на което и съдът е приел, че деянието и дееца не са с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените нарушения от този вид и случаят не е маловажен по смисъла на чл. 28 ЗАНН.

Съставът на СРС е приел също, че наказанието е определено правилно по основание и размер.

Настоящият състав намира, че решението е валидно и допустимо, постановено при изяснена фактическа обстановка и събрани доказателства.

Касационната инстанция прие, че то е неправилно. В административното производство са допуснати нарушения на процесуалния закон, довели до нарушаване на правото на защита на жалбоподателя, а именно не са изложени необходимите факти, от които да се обоснове от обективна и субективна страна нарушение на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП.

На първо място, не е съществено процесуално нарушение липсата на разпит на актосъставителя. Нарушението е установено по документи и с разпита си актосъставителят няма да допринесе за допълнително изясняване на фактите. Вярно е, че съставът на съда е възпроизвел съдържанието на наказателното постановление в решението си, но това не е съществен процесуално нарушение, ако фактите и правната квалификация са описани правилно и ясно, и е отговорено точно и конкретно на възраженията на страните. Съответствието на съдържанието на НП с фактите и доводите в решението може да се дължат на съвпадане на становищата на наказващия орган и съдебния състав.

Съгласно чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП изменението на договор за обществена поръчка е допустимо, когато поради обстоятелства, които при полагане на дължимата грижа възложителят не е могъл да предвиди, е възникнала необходимост от изменение, което не води до промяна на предмета на договора. Преценката дали изменението е извършено при наличие или при отсъствие на посочените основания е винаги конкретна и се извежда от обстоятелствата, които възложителят е обективирал като причина за изменението.

Чл. 255, ал. 3 от ЗОП, в редакцията си към датата на деянието е предвиждал, че възложител, който измени договор за обществена поръчка или рамково споразумение, без да са налице основанията по чл. 116, ал. 1, се наказва с глоба в размер 1 на сто от стойността на сключения договор или рамково споразумение с включен ДДС, но не повече от 10000 лв.

По естеството си административно-наказателното обвинение по чл. 255, ал. 3 ЗОП изисква да бъде установено, че към момента на сключване на анекса обстоятелствата на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП не са били налице – извод, който следва да бъде направен, чрез изследване на всички документи, в който самият възложител е изложил съображенията за прилагане на изключението.

От това следва, че мотивите в докладната записка, инициирала изменението на договора, са съществени при решаване на въпроса, допуснато ли е от обективна и субективна страна нарушение на разпоредбата на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП. В случая този документ е посочен в самото допълнително споразумение, което препраща за основанията за сключването му към Докладна записка № 75-11-20/26.01.2023 г. - изрично е посочено, че изменението на договора се обосновава именно с тази докладна записка. Следователно тя не е второстепенно или само

относимо към спора доказателство, а документ, в който възложителят е обективирал волята си да измени договора и е изложил фактическите основания за приложението на чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП. Обстоятелствата, съставляващи същината на спора – дали са били налице непредвидими за възложителя обстоятелства по смисъла на § 2, т. 27 от ДР на ЗОП – произтичат пряко от този документ и не могат да бъдат проверени без него.

В случая този документ е споменат в НП и в решението на СРС, само като отделни цитати от възраженията на жалбоподателя. Не са изложени никакви мотиви за съдържанието му и правното му значение, доколкото жалбоподателят като министър и възложител на обществена поръчка извършва действията в компетентността си след консултации с компетентните експерти. Такива в случая са лицата, изготвили и съгласували докладната записка, в която подробно са мотивирали, че са налице основанията за изменения на договора, посочени в чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП.

Настоящият състав намира, на първо място, че са неясни и противоречиви твърденията в НП и в решението на СРС за обективните характеристики на деянието. Ясно е изразено становището, че изменението на договора е направено да са налице обстоятелства, които при полагане на дължимата грижа възложителят не е могъл да предвиди. Неясно е обаче, дали приемат, че в случая е налице изменение на предмета на договора. Това не е изрично посочено нито в решението на СРС, нито в НП.

Съдържат се мотиви и в решението и в НП, че в договора единствено ясно уговорена е стойността му (стр. 6 от решението и стр. 5 от НП), но не е посочено ясно, дали се приема, че с изменение на тази стойност се променя предмета на договора. От една страна на стр. 1 от решението е записано, че изменението на договора е направено без да са налице обстоятелствата на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП (което би могло да включва и изменение на предмета на договора). От друга в НП, на л. 2 и в решението на л. 2, когато се описва предмета на договора е посочено - извършване на основни, текущи и аварийни ремонти (СМР), като изпълнението му е въз основа на възлагателно писмо (заявка) на възложителя, в която са посочени прогнозните видове и количества строително-ремонтни работи, график и краен срок за изпълнението им. В мотивите си обаче и наказващия орган, и състава на СРС на места свързват предмета на договора с максимално допустимата цена. В същото време, на лист 5 от НП, когато е направено заключение за незаконосъобразност на направеното изменение, няма заключение да е изменен предмета на договора, а се аргументира само това, че обстоятелствата на които се позовава възложителя за да обоснове изменението са били предвидими. В този смисъл, административното обвинение е неясно, доколкото в него следва да е налице ясно описание на всички обстоятелства, които обуславят обективните признаци на деянието, определящи го като нарушение.

В случая нарушение на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП може да се извърши от обективна страна при различни хипотези: 1) ако е направено изменение на договора дори при наличие на непредвидими за възложителя обстоятелства, ако е променен предмета на договора; 2) ако е направено изменение на договора при предвидими при полагане на добра грижа обстоятелства, ако е променен предмета на договора и 3) ако е направено изменение на договора при предвидими при полагане на добра грижа за възложителя обстоятелства, ако не е променен предмета на договора. Т.е. промяната на предмета на договора винаги е основание да се приеме, че изменението на договора не съответства на законовата разпоредба на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП. Ако предметът на договора не е променен, изменението е недопустимо само, ако причините за това са били

предвидими към момента на обявяване на обществената поръчка.

От съдържанието на решението и НП не става ясно, коя хипотеза са приели издателите им, т.е. не са описани ясно обективните признаци на административното нарушение, в което жалбоподателят е обвинен.

Неясни са и субективните признаци, които са възприети от наказващият орган и съда.

Съгласно чл. 11 ЗАНН по въпросите за вината, вменяемостта и обстоятелствата, изключващи отговорността, доколкото в този закон няма особени разпоредби, се прилагат разпоредбите на общата част на Наказателния кодекс. Това налага, както при издаване на НП, така и при произнасяне по жалбата да се изследва формата на вината – умишъл или непредпазливост, а в някои случаи и наличието на обстоятелства, изключващи отговорността, между които и оправданият стопански риск по смисъла на чл. 13а НК, фактическа грешка(чл. 14 НК) и др.

Съгласно разпоредбите на Наказателния кодекс, едно общественоопасно деяние се счита за виновно извършено, когато е осъществено при условията на умишъл или на непредпазливост, като това основно правило е залегнало в чл. 11, ал. 1 от кодекса. Подобно е правилото на чл. 7, ал. 1 от ЗАНН.

Умишълът намира израз в това, че деецът съзнава общественоопасния характер на деянието си, предвижда неговите общественоопасни последици и в същото време иска или поне допуска тяхното настъпване, както е посочено в чл. 11, ал. 2 НК. От друга страна, непредпазливостта се проявява в две отделни хипотези, формулирани в чл. 11, ал. 3 НК, а именно небрежност и самонадеяност. При небрежността деецът не предвижда настъпването на общественоопасните последици, но въпреки това е бил длъжен и обективно е могъл да ги предвиди, като тези изисквания са кумулативни. При самонадеяността, за разлика от небрежността, деецът действително предвижда възможността от настъпване на вредните последици, но смята, че ще успее да ги предотврати. Когато деецът не е бил длъжен да предвиди последиците или макар и длъжен, обективно не е могъл да ги предвиди, то деянието се явява случайно по смисъла на чл. 15 от Наказателния кодекс и в този случай вината напълно отпада, тъй като липсва както умишъл, така и непредпазливост.

Докато според НК непредпазливите деяния са наказуеми единствено в изрично предвидените от закона случаи, чл. 7, ал. 2 от ЗАНН въвежда правилото, че административните нарушения, ако са извършени по непредпазливост, не се наказват само в предвидените от закона случаи, т.е. въпросът е изрично уреден в закона.

В случая, в НП по въпроса за вината има само една дума. Записано е на последна страница, че деянието е извършено виновно. По никакъв начин не е обоснована формата на вината или откъде се извежда изводът за виновно деяние.

В решението на СРС е прието, че деянието е извършено виновно, при форма на вината непредпазливост – небрежност, т.е. че жалбоподателят не е предвиждал настъпването на общественоопасните последици, но въпреки това е бил длъжен и обективно е могъл да ги предвиди. Съдът се позовава на това, че той е бил в състояние да възприеме всички обективни

признаци на деянието. Изложените мотиви са бланкетни и не са обвързани с конкретната фактическа обстановка.

Твърди се, че жалбоподателят бил длъжен и е могъл да възприеме обективните елементи от състава на нарушението и не го е направил, но в случая обективните признаци на деянието са изведени в НП и в решението чрез тълкуване на съдържанието на документацията за обществената поръчка и на договора. Когато съдът прави извод за небрежност мотивите на съдебния акт задължително трябва да позволяват ясното установяване на дължимото поведение на извършителя за да не допусне нарушението, като този извод не може да се изчерпва с абстрактната констатация, че деецът е бил длъжен и е могъл да предвиди общественотоопасните последици, тъй като това би означавало да се подмине същината на фактическия анализ. Върховният касационен съд последователно приема, че дължимото поведение се установява чрез правилата за внимателност, грижливост и обмисленост, които са изработени от практиката, науката и техниката, като част от тях са формулирани в нормативни актове, а други се прилагат като общоприети стандарти, като същевременно трябва да се докаже, че конкретният деец, в конкретната обстановка, е бил в състояние да насочи правилно вниманието и психическите си процеси, за да формира представа за общественотоопасните последици.

Източниците на това дължимо поведение могат да бъдат разнообразни – нормативни актове, технологични правила, които не са облечени в нормативна форма, безспорни научни или теоретични положения, както и общоприетите житейски правила. За да се поддържа теза за небрежност, задължително трябва да стане ясно какво точно е трябвало да направи деецът. Следва да изгради аналитична връзка между конкретното задължение, конкретното неизпълнение, предвидимостта на резултата, реалната възможност на дееца да го предвиди и причинната връзка с настъпилия общественотоопасен резултат. Не във всички случаи е необходимо дължимата грижа да бъде изведена от писмена правна норма, тъй като Върховният касационен съд приема, че когато правилото е напълно елементарно и произтича от житейската практика, съдът може да се позове именно на тази очевидна житейска дължимост.

Съществено е също така, че ако наказващият орган и съда не обосноват защо деецът е бил длъжен и е могъл да предвиди резултата остава неразграничена небрежността от случайното деяние по чл. 15 от Наказателния кодекс, който изключва вината, когато деецът не е бил длъжен или не е могъл да предвиди последиците.

Мотивирането на актовете за субективна страна на деянието в случая е особено важно, доколкото твърдяното нарушение не се извлича от нарушение на норма, забраняваща конкретно – ясно определено поведение или на твърдения за нарушаване на ясна обичайна практика, а въз основа на анализ на съдържанието на договор и документация за обществена поръчка, които могат да се тълкуват нееднозначно.

Видно е, че жалбоподателят е предприел действията по изменение на договора след правен анализ на ръководителя на проекта, в който са възприети съвсем различни виждания за конкретната ситуация и са изложени мотиви за допустимост на изменението, за това че не се променя предмета на договора – СМР на обекти за нуждите на министерството, за наличие на непредвидими обстоятелства с оглед закупуване на сградите след възлагане на поръчката и липсата на яснота за обема на необходимите дейности, за кратък срок за изпълнение на проекта

по ПВУ и др. Т.е. жалбоподателят е положил грижа да се допита до мнението на компетентните експерти за допустимостта на изменението и е предприел действия едва след като с техния правен анализ е бил уверен в допустимостта на изменението и в неговата необходимост.

Т.е. случаят е по-сложен от тези, в които се нарушава ясна забрана за конкретно поведение или правило, предписващо точно определено поведение. И в този случай органите ясно трябва да аргументират, защо приемат деянието за извършено виновно, както и при каква форма на вината, така че да е ясно какво дължимо поведение не е било изпълнено, което в случая не е сторено. В случая няма обосновка на твърденията на наказващият орган и състава на СРС, от които да се изведе каквато и да е форма на виновно поведение на жалбоподателя.

На следващо място, мотивите, с които са отхвърлени възраженията на жалбоподателя за наличието на обстоятелства, които не е могъл да предвиди към датата на обявлението за обществената поръчка са несъстоятелни и не кореспондират със същността на възраженията и с мотивите в докладната записка за необходимостта от изменение на договора. Необосновано е прието, че след като от април 2022г. е било ясно, че в ПВУ е прието изграждане на 6 фокус точки, е могло да се предвиди о обяви ремонта им при обявяване на обществената поръчка. В обществената поръчка може да се включат изрично СМР на точно определени обекти само ако е налице някаква яснота за тях. Обявяване на обществената поръчка за конкретен обект изисква изричното му индивидуализиране. Именно така е процедирано с имотите, за които към момента на обявяване на поръчката е било ясно, че подлежат на ремонт по нея. Те са описани с вида си и точния си адрес. Включването в документацията на конкретни изисквания и обекти влече след провеждане на процедурата определяне на конкретни права и задължения на страните по договора. В случая, изобщо не е изяснено и няма описани никакви факти за това, дали към април 2022г. поне е имало яснота за вида и адреса на сградите, които евентуално ще бъдат закупувани, за сроковете, в които е било възможно да стане това, нито за характера на ремонтите. Видно е, че самите сгради са закупени след подписване на договора. Той е подписан през октомври, а първите сгради са закупени през декември 2022г. Към датата на обявяване на обществената поръчка няма никаква яснота, дали изобщо е било известно какво предстои да се придобие, дали ще се осигури финансиране за да може да се включат обектите в срока на договора. От което следва, че твърдението за липса на обективна пречка за включване на ремонтите на обектите в документацията на обществената поръчка е напълно произволно и не кореспондира с доказателствата по делото.

Неясни и несъответни на възраженията на страната са аргументите в решението на съда и в НП, че изпълнението на договора за обществената поръчка е било възможно и без изменението му, от което се прави извод за липса на непредвидими обстоятелства по см. на § 2, т. 26 от ДР от ЗОП. Изложени са мотиви, че включването на допълнителните дейности по ремонт на закупените сгради по проект П41 по ПВУ, доколкото те не са били изрично описани в предмета на обществената поръчка и в договора е можело да се извършат и по друга обществената поръчка.

На първо място, в договора за обществената поръчка и в документацията по обявяването ѝ изрично е вписано правомощие на възложителя да включва при условията на оперативна самостоятелност ремонт на други обекти за нуждите на министерството. Допустимостта на тази клауза не е отречена нито от наказващия орган, нито от съда в решението, а единствено е обвързана от тях с цената на договора. Допълнителното споразумение, с което е изменен договора, препраща към

докладната записка, в която изрично е посочено, че изменението се прави във връзка с необходимостта от включване в предмета на договора на придобитите вече имоти за изграждане на фокус точки и на във В., Б., Г. и П., и на предстоящите да бъдат закупени в Л. и Б.. Т.е. с подписването на споразумението към 02.02.2023г., във основа на мотивите по докладната, възложителят изрично е изразил волята си за включване в предмета на договора на имотите по П41 по НПВУ. Това е станало на основание правото му по чл. 1, ал. 3 от договора и касае правомощие изрично обявено в документацията на обществената поръчка. Към този момент не е бил изтекъл срокът на договора - 36м., считано от 14.10.2022г. Не е бил изхарчен и целият договорен първоначално ресурс. В НП е отразено само, че според направените възражения към 26 януари 2023г. са били заявени за плащане 1739104,36лв., т. е. не е била заявена сума за усвояване в размер на 260895,64лв. Същото обстоятелство може да се изведе и от докладната записка към която анексът препраща, където е записано, че по договора е изпратена заявка до изпълнителя, „БИЛД ИНЖЕНЕРИНГ В.В.Р.“ ООД за предоставяне на оферти, включващи количествена сметка за недвижимите имот и са получени от Количествено-стойностни сметки (КСС) за изпълнението на дейности по СМР за 3 фокус-точки, като общата стойност на предстоящите за изпълнение работи е била в размер на 149934.32 лева с ДДС.

От тези факти се установява, че към датата на издаване на докладната записка, сключване на анекса и изпращане на заявката за ремонт на трите фокус-точки договорът е бил действащ, а не прекратен. С издаването на тези документи ясно е изразена волята на възложителя в предмета му на основание чл. 1, ал. 3 от договора да се включи ремонтът на фокус-точките. Имало е наличен ресурс за ремонт на трите фокус-точки в [населено място], [населено място] и [населено място], но не и на останалите три. Във връзка с това може да се направи извод, че в предмета на договора към момента на изменението му са били включени изрично фокус-точките по проект П41 от ПВУ и изпълнението му, без осигуряване на допълнителни средства е било невъзможно.

От значение за преценката има ли извършено нарушение и каква е обществената му опасност, е и възражението на жалбоподателя, че поради краткия срок за изпълнение на дейностите на проекта по ПВУ се налагало включване на ремонта на сградите, след закупуването им, в процесната обществена поръчка, което в случая е отхвърлено без относими към възражението аргументи. Прието е и в решението на СРС и в НП, че срокът за изпълнение на фокус-точките, според приложение 2 към Оперативното споразумение по между МФ и МТСП, е изтекъл 7-8 месеца преди подписването му. Видно е по делото, че е направено изрично възражение, че реалното изпълнение на проект П41 по ПВУ е започнало едва на 02.12.2022г. с подписване на Оперативно споразумение между МТСП и МФ, с което се определят условията на инвестицията. Прави се също възражение, че съгласно графика, в приложение 2 на споразумението началото на изпълнението на проекта е заложено в третото тримесечие на 2022г., а завършването му – в четвъртото тримесечие.

Оперативното споразумение е приложено на диск в материалите по делото и видно от съдържанието му, срещу начало на дейностите „Строителство* и оборудване на 6 регионални фокус-точки“ е записано Q3/22, срещу край на дейностите – Q4/22. Неясно е защо съдът и наказващия орган са приели, че това означава март и април 2022г., а не трето тримесечие и четвърто тримесечие(quarter), както се твърди в жалбата. В тази насока не са събрани никакви доказателства и не са изложени никакви мотиви. Още повече, че видно от приложение 3 - Етапи и цели по инвестиция, Инвестиция: С11.13 „Развитие на социалната икономика“, сроковете за

приключване са в тримесечия(колона „Срокове“, подколона „Тримесечие“) и години(колона „Срокове“, подколона „Година“), като тук тримесечието е отбелязано с Т4 - тримесечие 4. Абсурдно е да се твърди, че в Споразумение предвиждащо извършване на дейности, подписано през декември 2022г, са уговорени срокове за извършването им изтекли 7-8м. по-рано. Т.е. основателно е възражението за кратки срокове за изпълнение на проекта по ПВУ, доколкото е предвиден срок за реализиране на дейностите 6 месеца – от м.07. до м.12.2022г., който реално е и още по-кратък, доколкото реалното започване на дейностите и закупуване на имотите е започнало през декември месец, когато е подписано споразумението, а срокът за изпълнение на дейностите е бил първоначално зададен до края на м. 12.2022г. на какво основание е продължен след това, наказващият орган не е установил и не е посочил

В тази връзка органите е следвало да установят и опишат реалните факти и да отговорят аргументирано на доводите в докладната записка, че краткият срок за реализация на проекта е изисквало включването му в съществуващия договор. А. е свързан с въпросите за вината и обстоятелствата, изключващи отговорността, за които се прилагат разпоредбите на общата част на Наказателния кодекс, включително и дали деянието не е извършено при условията на оправдан стопански риск по смисъла на чл. 13а НК. Той имат отношение и към възраженията за маловажност на случая.

Всичко изложено налага отмяна на въззивното решение и на обжалваното НП, като издадени в нарушение на процесуалния и материалния закон. Делото не следва да се връща на СРС за ново разглеждане, а да се реши по същество от касационната инстанция. От една страна са констатирани множество съществени процесуални нарушения, довели до нарушаване правата на жалбоподателя в административното производство, засягащи изискванията за съдържание и обоснованост на НП. От друга, описаните в него факти и приложените доказателства не водят до извод за допуснато нарушение от страна на жалбоподателя.

При този изход на делото право на разноски има жалбоподателят. По делото са налице доказателства за направени разноски в размер на 1300лв. - 664,68евро, пред СРС и 665 евро пред ВАС. Тези суми представляват платено адвокатско възнаграждение, които следва да му се присъдят. Направеното възражение за прекомерност на адвокатския хонорар е неоснователно и немотивирано. Разноските съответстват на фактическата и правна сложност на делото, на процесуалното му развитие и на участието на страната в него.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2, пр. 2, вр. чл. 222, ал. 1 АПК, вр. чл. 63в ЗАНН, Административен съд – София – град

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 4417/05.12.2025г. по а.н.д. № 11639 по описа за 2025 г. на Софийския районен съд, НО, 129-ти състав, с което е потвърдено наказателно постановление № 11-01-137/10.07.2024 г., издадено от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ наказателно постановление № 11-01-137/10.07.2024 г., издадено от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция, с което на Л. М. Л., ЕГН [ЕГН], в качеството му на

публичен възложител по смисъла на чл. 5, ал. 2, т. 4 ЗОП, за нарушение на чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП и на основание чл. 255, ал. 3 вр. чл. 261, ал. 2 ЗОП е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 10000 лв.

ОСЪЖДА АДФИ да заплати на Л. М. Л., ЕГН [ЕГН], разноси по делото в размер на 1329,68 евро.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: